

Hörselskadades Riksförbund
Box 1068, 164 25 Kista
tel: +46 (0)8-457 55 00
e-post: hrf@hrf.se
webb: hrf.se

2026-05-15

Regeringen, Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

ku.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: ku.md@regeringskansliet.se
dnr: Ku2025/01252

Yttrande över Distribution av radio och tv i det nya medielandskapet (SOU 2025:116)

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är en ideell, partipolitiskt och religiöst obunden organisation, som arbetar för ett hörselsmart samhälle, där landets 1,8 miljoner hörselskadade kan leva i full delaktighet och jämlikhet.

Vi lämnar följande yttrande över kapitlen 7, 8, 9 och 11 i delbetänkandet "Distribution av radio och tv i det nya medielandskapet", SOU 2025:116 (Ku2025/01252).

7. Säkerhet och robusthet i distributionen över internet **8. Prioritering av datatrafik vid extraordinära händelser**

Att kunna ta del av medieutbudet är en grundläggande förutsättning för delaktighet i samhället. Brist på textning och annan tillgänglighet i audiovisuella medietjänster utestänger miljontals människor. Det är diskriminerande, ökar informationsklyftor, begränsar yttrandefriheten och bidrar till ett demokratiskt underskott. I tider av krig och kris innebär det dessutom en allvarlig säkerhetsrisk, för både individ och samhälle.

Digitaliseringen och övergången till ett alltmer internetbaserat medieutbud har banat väg för mer textning och textkommunikation, vilket har förbättrat tillgängligheten för hörselskadade. Samtidigt har digitaliseringen medfört ökad sårbarhet, till följd av brokiga distributionskedjor av många olika aktörer, plattformar och funktioner. Det har blivit vanligare att text inte når fram till mottagaren. Det händer också att aktörer tar genvägar och "glömmer" tillgängligheten i pressade situationer.

Vi ser därför positivt på förslaget att MCF ska få i uppdrag att samla in och sammanställa samt föra vidare information om säkerheten i mediedistribution. Vi välkomnar även förslaget att PTS särskilt ska beakta behovet av säker distribution av radio och tv från public service, som har en samhällsviktig roll (se nedan).

Det är mycket viktigt att detta fortsatta arbete kring ett robust internet och väl fungerande datatrafik även säkerställer att tillgänglighetsfunktioner kan fungera i alla

lägen. Vid extraordinära händelser samt tider av kris eller krig, då internet och mediedistribution kan drabbas av stora störningar, måste nyheter, samhällsinformation med mera nå fram till hela allmänheten, även personer med funktionsnedsättning.

Vi vill också understryka att eventuella begränsningar av datatrafiken vid extraordinära händelser, med prioriteringar av kortare nyhetsinslag, VMA och andra viktiga meddelanden, inte får innebära en nedprioritering av tillgängligheten. Personer med hörselnedsättning samt andra med funktionsnedsättningar måste kunna ta del av allt som går ut till allmänheten. Krisens första offer får inte bli tillgängligheten.

9. Public service till hela befolkningen i hela landet

Vi instämmer i utredningens konstaterande, att det är mycket viktigt att hela befolkningen kan ta del public service-innehåll, oavsett distributionsform.

Utredningen är tydlig med att vid krissituationer eller höjd beredskap är det särskilt viktigt att allmänheten kan nås av radio- och tv-sändningar, men skriver samtidigt att behoven när det gäller ljud- och bildkvalitet ”torde vara lägre under sådana förhållanden än i vardagliga situationer”.

Vi vill därför framhålla att försämrad ljudkvalitet innebär stora problem för 1,8 miljoner svenskar med hörselnedsättning. Dåligt ljud i en sändning eller video-/ljudfil innebär inte bara dålig hörbarhet, det kan dessutom omöjliggöra autotextning, vilket är en vanlig textningsmetod i dag. I en situation där ljud- och bildkvaliteten på utsändningar från public service håller bristfällig kvalitet är det viktigt att all information samtidigt återges i textform, som artiklar.

Textning i efterhand räcker inte. Det som sänds och delges måste vara tillgängligt för hela allmänheten direkt, inte med timmars eller dagars fördröjning. Tillgängligheten får inte bli en eftertanke.

Sveriges Radio är public service i allmänhetens tjänst, precis som SVT och UR, och är ofta både snabbare och mer täckande än SVT i sin nyhetsrapportering, inte minst lokalt. SR har dessutom en central roll i totalförsvaret och i Sveriges krisberedskap. Vid VMA och alarm hänvisas allmänheten till SR:s P4 för mer information – även hörselskadade.

Trots detta har SR tillåtits försämma sin tillgänglighet för hörselskadade, genom att sluta lägga ut sina inslag i textform på webben. Texten begränsas till tre korta punkter, som ofta saknar väsentlig information (”Lyssna på länken, så får du veta mer”). Detta innebär att landets hörselskadade – en betydande del av den allmänhet som SR:s uppdrag omfattar – utestängs från stora och viktiga delar av public service.

Vissa av SR:s förinspelade poddar autotextas i appen, och det är ett mycket välkommet utvecklingsarbete som behöver utökas till att omfatta all radio. Tills det är en väl fungerande självklarhet måste det vara ett krav att SR:s nyhetsinslag publiceras som text, inte bara som tre korta punkter.

I en krissituation där ljudkvaliteten i sändningar via internet påverkas ska nyhetsinslag alltid läggas ut som text, även om det finns en autotextningsfunktion, eftersom autotextning inte fungerar vid dålig ljudkvalitet.

11. Framhävande av innehåll av allmänintresse som tillhandahålls över internet

HRF välkomnar utredningens förslag om en ny lag om framhävande av medietjänster av allmänintresse, och att public service-kanalernas hela programutbud framhålls som ett allmänintresse som ska synliggöras. Det är också bra att dessa lagkrav ska vara föremål för tillsyn. Vi anser emellertid att utredningen i det fortsatta arbetet bör tydliggöra vad ett "framhävande" av public service ska innebära.

Public service har en särställning för hörselskadade, eftersom det mesta av programinnehållet i SVT och UR är tillgängligt och användbart för personer som behöver textning. Så är inte fallet med stora delar av det övriga medieutbudet.

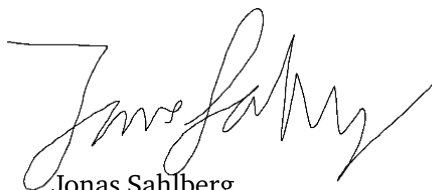
Public service har ännu större betydelse i tider av kris och krig, då allmänheten har ett extra starkt behov av saklig, oberoende och tillgänglig informations- och nyhetsförmedling. I sådana krissituationer har SVT visat att de axlar sitt samhällsviktiga tillgänglighetsansvar: När covid-19-pandemin bröt ut 2020 sände en rad myndigheter och medier direkt från presskonferenser – men bara SVT textade allt. Vid Rysslands invasion av Ukraina 2022 hade SVT, TV4 med flera extrasändningar, dag efter dag – men bara SVT textade allt.

Vi får signaler om att många har svårt att få fram SVT Play på sina tv-enheter. SVT finns inte alltid med bland de förinstallerade apparna eller ligger dolt i undermenyer under undermenyer, bakom medie företag som har betalat för synlighet. Att installera SVT Play i efterhand eller att leta fram public service i en labyrinth av menyer kan vara svårt, särskilt för äldre. Nästan 75 procent av alla över 85 år har en hörselnedsättning. Bland dessa finns många som upplever digital osäkerhet.

Om public service-företagen ska kunna leva upp till sina uppdrag, att sprida allsidig, saklig, opartisk upplysning till allmänheten på ett tillgängligt och användbart sätt, måste det vara enkelt att hitta och ta del av deras utbud via olika tv-tjänster, oavsett leverantör, plattform och teknisk utveckling.

Det är därför angeläget att public service-kanalerna inte jämföras med andra programtjänster, som har betalat för maximal synlighet. Då finns risk att till exempel SVT Play "drunknar" i en stor meny av kanaler och tjänster. För att ett synliggörande av public service ska ha reell betydelse måste SVT, UR och SR framhävas före andra programföretag och -tjänster, inte minst kopplat till tillgänglighetskraven. Detta bör tydliggöras i ett kommande beslut.

Vänliga hälsningar,
Hörselskadades Riksförbund (HRF)

Jonas Sahlberg
förbundsordförande